

DIGITÁLNÍ NOMÁD

Cestuj po světě a pracuj odkudkoli

Digitální nomád

Jak cestovat po světě a pracovat odkudkoli

Martin Rosulek

Copyright (c) 2016, Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být šířena bez výslovného písemného souhlasu autora.

Nejšťastnější a nejsmutnější chvíle obvykle přicházejí ve chvílích, které nečekáme. Jsou to ty okamžiky, které neplánujeme a které nás překvapí.

Ať budeme svůj život plánovat sebevíce, někdy prostě přijdou. Jako každá vlna má svůj vrchol a pád, tak i každý z nás má své chvíle vítězství a chvíle trápení. To, jak budeme reagovat na tyto okamžiky určuje, kdo skutečně jsme.

Ted' a Tady.

Budoucnost, po níž **toužíme** a **sníme**, začíná **dnes**.

Život je nejmocnější v **přítomném** okamžiku.

Nezáleží na tom, kde jsme, pokud se věříme, architekti vesmíru nás **inspirují** do správného směru. **Budme jako malé děti**, jejich

plamínek v očích po radosti nikdy nevyhasne. Ať se stane, co se stane, všechno je **OK**.

Každý den, každou hodinu, každou minutu, neustále, tomu se říká **vytrvalost, jiné slovo pro víru**. Ten, kdo hledá, tak nalezne. Tlučme a bude nám otevřeno.

Čemu **věříme**, to se také **splní**. I největší pes byl kdysi štěně. **Limit** už dávno **není nebe**. Dějí se nadpozemské a **výjimečné věci**.

A neděje se to jen na několika speciálních místech na **mapě**. Speciální místo je právě tam, kde si ho **vytvoříme**.

*Přes noc se fulltime digitálním nomádem nestaneš. První krok
ale udělat musíš.*

*Život není práce. Tak se nerozhoduj podle toho, co za práci
budeš dělat.*

*Práce není ani místo. Je to činnost. Je jen na Tobě, kde ji
budeš dělat.*

*Nezáleží na tom, kde právě teď jsi. Karty byly rozdány. Nyní
musíš začít hrát.*

*Nezapomeň, že je to rozhodnutí a ne okolnosti, co ovlivňuje
Tvůj život.*

*Největší risk 21. století je hrát na jistotu a dělat jen to, co
dělají ostatní.*

Kdykoli jsi nespokojen, něco změň.

*Ten správný okamžik určuješ jenom Ty. Řekni si, že teď je
ten nejlepší čas.*

Čemu věříš, to se Ti splní.

Dnes čtenář. Zítra lídr.

Od nomádství až do současnosti

Už jako malé děti jsme často slýchávali o nomádství, aniž bychom si to uvědomovali. Pohádky v sobě skrývají příběhy menších i větších nomádů. Pamatujete, jak hlavní hrdina musel vyrazit na cesty? Někteří se vydali do světa, aby se naučili novému řemeslu, jiní se vypravili do království za sedmero horami, aby osvobodili princeznu, zabili temného kouzelníka anebo tříhlavého draka. Důležité sdělení není pouze na samém konci pohádky, kdy hrdina zachrání království, usedne na trůn a lidé oslavují svého nového, moudrého a spravedlivého krále.

Na cestě do neznáma procházel hlavní hrdina řadou životních zkoušek. Musel překonávat řadu nástrah, několikrát možná neuspěl, ale cestu nevzdal. Neustále před sebou viděl svůj cíl. Během své výpravy nabyl řadu zkušeností, naučil se nové dovednosti a schopnosti.

Nomádství není ale spojeno jen s pohádkami. Už v minulých dobách byl např. vstup do cechu tovaryšů podmíněn výpravou do světa a splněním nějakého úkolu. Pokud se zamyslíme nad osidlováním naší planety, můžeme s určitým odstupem říci, že **na počátku každé kultury stojí vlastně nomádi**. Ti, kteří se vydali ze svého domova objevovat neznámé.

Touha po poznání a lepším životem nás odjakživa povzbuzovala k tomu, abychom nezůstávali celý život na stejném místě.

Přestože dnes je osídlen už každý kousíček naší planety a neznámé jako by neexistovalo, stále cítíme prostor pro nové objevování. Uvědomujeme si totiž, že putování po krajině není tolik o konkrétním místě, jako o tom, jak nás místo ovlivní.

Stefajn Zweig o tom píše: "Naším opravdovým osudem je možná být věčně na cestě, neustále litovat a nostalgicky toužit, stále dychtit po odpočinku a bez přestání bloudit. Posvátná je ve skutečnosti jen ta cesta, jejíž cíl neznáme, ale po které přesto vytrvale jdeme, kráčejíce temnotou vstříc nebezpečí, aniž víme, co nás čeká."

Závěr pro někoho může znít už poměrně strašidelně, ale s podstatou vyřčeného se mnozí dokáží ztotožnit. Totiž, že jako lidské bytosti potřebujeme jít za svými cíli a

naplňovat své touhy a sny. Není to cíl, jehož dosažení nás uspokojí. To skutečné životní naplnění získáváme postupně právě z vykonané cesty, zážitků, které jsme prožili a zkušeností, které jsme nově nabyli.

Nomádi nového tisíciletí vedou dynamický a spontánní způsob života, který je založený na spojení práce a cestování. Získávání různorodých zkušeností a cestovatelských zážitků je vede k neustálým přesunům a poznávání nových míst a kultur.

S historickým nomádstvím jsou často spojováni kočovníci, kteří se přesouvali z místa na místo, a to především z pracovních důvodů. Byli to obchodníci a vyráželi na cesty převážně s obchodními úmysly.

U novodobých nomádů tím impulzem k pohybu není samotná práce, ale je to nějaké životní naplnění. To může být různé, od touhy cestovat, poznávat tradice jiných kultur přes experimenty s jídlem, učení se nových jazyků až po zažívání nepoznaného, překonávání vlastního já či dokonce nějaký vyšší smysl nebo poslání.

Práce je pro moderní nomády důležitá ze dvou důvodů. Jednak jim umožňuje naplňovat životní touhy a jednak (to je v tom ideálním případě) samotná práce je realizuje natolik, že jsou o krůček blíže ke svým snům.

Životní styl digitálních nomádů dokazuje, že nemusíme zůstat u tradiční práce, každodenně docházet do fabriky či kanceláře a po osmi odpracovaných hodinách jít frustrování domů.

Doba se mění. Náš svět se mění. Častokrát je včerejší rovnice úspěchu zítřejším receptem pro neúspěch. Ale někteří lidé se nemění několik let! Jsou to lidé, kterým se v určitou hodinu zastavily hodinky a oni už v tom čase jen setrvávají.

A jejich rady, které slýcháváme, se také bohužel často nemění. A tak musíme přece chodit pěkně do školy a mít dobré známky. Po škole si najít práci ve velké společnosti, která horko těžko zkrachuje a my tak budeme mít jistotu. Jistotu v dnešní tak nejisté době. Rychle si máme pořídit auto na leasing a v nejlepším případě hned jak dostaneme pracovní smlouvu na dobu neurčitou také hypotéku na pěkný domeček. Vždyť jsou nízké úrokové sazby! Už nikdy si nepůjčíme peníze tak levně.

A pak už se můžeme zuby nehty držet každý měsíc, protože nám visí na krku x tisíc pravidelných splátek.

Co se to stalo?

Žijeme na dluh, to se stalo!

Většina lidí stále věří v osmi hodinovou pracovní dobu. Věří, že musí chodit do práce, aby měli peníze. Za peníze si pak koupí to, co zrovna potřebují. Jsou přesvědčeni o tom, že pokud něco chtějí, musí odpracovat více hodin, aby získali více peněz. Ti chytřejší pracují proto, aby byli povýšeni, získali lepší pracovní pozici a měli ještě více peněz. Budou si toho moci totiž dovolit více, pořídit si, co skutečně chtějí, aniž by se museli omezovat. A tím si prý zajistí svoje štěstí.

Po pár letech šplhání na korporátním žebříku se dostaví dost možná profesní vyhoření a my si uvědomíme, že dovolená rozdělená na 2 a 2 týdny nám vlastně asi nestačí.

Chceme změnu.

A tehdy si většina z nás uvědomí, že peníze neřešení naše problémy. Proč mít v garáži vodní skútr, který vytáhneme na vodu dvakrát do roka? Proč podstupovat práci, která nám dá více peněz, ale zničí nás a my si pak za ty peníze léčíme vlastní zdraví?

Vždyť to nedává smysl!

Ve skutečném světě je zapotřebí něčeho jiného než jen ukazování vysokoškolských diplomů, 10ti hodinové pracovní doby, slibování a ustavičného poslouchání příkazů. **Mám za to, že se tomu říká kuráž, opovážlivost, být pánem situace, smělost, odvaha, mazanost a troufalost.** Ve skutečném světě spíš uspějí odvážní než inteligentní.

Nějak jsme ale bohužel uvěřili tomu, že náš život ovlivňuje mnoho věcí.

Jsme příliš malí na to, abychom se tomu všemu postavili. Celý systém je příliš velký na to, abychom my jako jedinci změnili to, jak funguje...

Ale to není pravda!

Náš život ovlivňujeme především my sami. Ano, **vítr sice nezměníme, ale můžeme přizpůsobit své plachty a určit nový směr** lodi. Ty největší omezení si vytváříme uvnitř nás. Nebezpečné na tom je především to, že lidé v této chvíli myslí jen na omezení, které mají v hlavě. Ale tady jde především o naše srdce - o naše touhy a sny!

Přestaňte se dívat na to, kde jste, a začněte se dívat na to, kde byste mohli být. Nejde tolik o to, kým jsme byli, jako o to, kým se chceme stát.

Jen si představte, jaké by to bylo žít život svých snů. Neomezujte se, popusťte fantazii. Zavřete oči a začněte kreslit svůj vlastní svět. Nechte kreslit své srdce a poddejte se jakékoli myšlence, která k vám přijde.

Koupíte si snad džíny velikosti L, protože většina prý nosí velikost L? Samozřejmě, že ne. Nedovolte, aby vám ostatní říkali, co chcete.

Znáte Bucket List? **Seznam toho, co chci prožít a stihnout než umřu.** Určitě si udělejte čas a svůj Bucket List si napište. **Nestačí o něm přemýšlet, je důležité ho mít černé na bílém.**

Já mám Bucket List rád, ale ještě raději mám tzv. Impossible List (doslovný překlad zní Seznam Nemožného). Tento seznam je podobný Bucket Listu, avšak přece jenom má jednu důležitou odlišnost. Totiž, že se při jeho tvoření neomezujeme naší aktuální (těžkou) situací. Oprostíme se od všech problémů, omezení a důvodů, proč by "to" nešlo. Při psaní je obzvláště důležité pamatovat si, že nemožné prostě neexistuje. Musíme snít ve velkém!

Musíme být odvážní dost na to, abychom nepřestávali snít. Nikdy!

Nezáleží na tom, kde teď právě stojíte. Nezáleží na tom, kolik je vám let. Co na tom, že teď neumíte nic (resp. nejste si vědomi, že byste uměli), co by se dalo skloubit s cestováním a prací odkudkoli. Člověk dokáže vymyslet milion a jeden důvod proč nemůže a proč právě on zrovna ne.

Už jste někdy viděli slona, jak čeká před cirkusovým stanem? Trpělivě čeká a lehce přešlapuje, stojí upoután ne zrovna silným provazem ke kolíku v zemi. Proč ten slon prostě nevytrhne kolík a neuteče na svobodu?

Určitě na to sílu má!

Když je slon mladý, kolík je dostatečně pevný na to, aby slona udržel. Přestože se mladý slon snaží utéci, kolík ho drží na místě a slon si přitom ještě odře nohu. Takto to zkouší několikrát (několikset krát), až si uvědomí, že nikam utéci nemůže. Až přijde den, kdy slon uvěří, že zůstane po zbytek života uvázan ke kolíku.

Cvičitelé už nemusí vázat velké slony pevnými řetězi. Stačí jen slabý provaz. Slon totiž ztratil veškerou víru a sám přece dobře ví, že nemá sílu na to, aby kolík vytrhl a utekl na svobodu.

Nepodobáme se trochu v přemýšlení tomu slonovi?

Být schopen cestovat 365 dní v roce a u toho spokojeně pracovat pro vás možná teď zní bláznivě. Lidé jsou většinou přesvědčováni, aby ničemu nevěřili, než aby věřili příliš mnoho.

Eli Whitney se smáli, když představil svou čističku vlny. O pár let později už přicházely kopie, tak skvělý vynález tot totiž byl. Dokonce i Henry Ford se inspiroval. Thomas Edison prohlásil, že vynález je 1% inspirace a 99% dřiny. Sám byl z počátku neustále odmítán a nikdo mu nevěřil. Své první elektrické světlo instaloval do kancelářské budovy úplně zadarmo.

První šicí stroj byl na kousky rozdrčen samotnými řemeslníky, protože nechtěli ztratit ruční práci! Tak moc se společnost brání pokroku! Není divu, že dnes stávkují taxikáři a haní službu Uber a podobné.

Naše cesta nebude v žádném případě jednoduchá ani snadná. Tak jako hrdinové v pohádce, kteří se vypravili do světa, i nás čekají změny, překážky a dílčí prohry.

Ještě v 18. století lidé pohrdali myšlenkou vlakové dráhy. Mysleli si totiž, že jet rychleji než čtyřicet šest kilometrů za hodinu by zastavilo krevní oběh. Neuvěřitelné, že? Tohle je ukázkové omezení cirkusového slona!

V bonusu Rozhovory s českými digitálními nomády si můžete přečíst desítky příběhů těch, kteří se už vydali na cestu digitálního nomádství a spojují práci s cestováním v jedinečný životní styl. Každý ho vede trochu odlišně, někteří cestují po světě skutečně celé roky v kuse a jiní preferují zázemí domova, odkud vyrážejí na své pravidelné výpravy. Někteří jsou už tzv. za vodou, ale je tu mnoho z těch, kteří stále ještě bojují a překonávají nejrůznější nástrahy nového životního stylu.

Především je potřeba si uvědomit, že se jedná o jedince z České republiky. Konec výmluv, jsou to prostě vaši sousedi, měli de facto stejnou startovací čáru a dokázali to.

Prostě to jde!

A co víc, lidí, kteří utíkají od starého modelu životního stylu a pouští se do cestování a práce na dálku je stále více. Nyní je potřeba vzít odpovědnost do vlastních rukou a začít postupně proměňovat svůj vlastní život směrem ke svým vlastním snům a cílům. Budoucnost, po níž toužíte a sníte, začíná dnes.

Nečekejte na žádnou mimořádnou chvíli. Nepotřebujete více síly ani schopností. Ať už jste kdekoli, musíte začít s tím, co máte. Myšlenky na to, co nemáte a druzí mají, jsou naprosto zbytečné a co víc, odvádí vás z vaší vlastní cesty.

Dělej, co můžeš s tím, co máš, a tam, kde jsi.

Pokud cítíte, že pouhé 4 týdny dovolené za rok je málo a chtěli byste cestovat častěji, pak držíte v ruce správnou knihu.

Řadě lidem nejde ale o dovolenou jako spíše o náplň práce. Ta je totiž nenaplňuje. Necítí se realizováni. Navíc v tom může být řada dalších faktorů, které nepřispívají celkové atmosféře. Arogantní šéf, ne příliš dobrá spolupráce v týmu, hloupé úkoly a nepřiměřené termíny odevzdání.

Právě osobní a profesní realizace byla mým vlastním důvodem, proč jsem se vydal na cestu nomádství. V knize podrobně rozeberu, jak najít své vlastní poslání, získat prostor pro rozvoj talentů a skloubit nutnou práci s prací, která nás baví.

V dnešní době považujeme za důležité více než kdy jindy právě osobní a profesní realizaci. Navíc si uvědomujeme, že tyto dvě složky nelze oddělovat a vzájemně se

prolínají. To jen přidává na faktu, že musíme být velmi opatrní při výběru své pracovní činnosti. Je nanejvýš potřebné, aby nás rozvíjela nejen po pracovní stránce, ale právě i po té osobní. A právě tato **sympióza profesního a osobního růstu je pro moderní digitální nomády zásadní.**

Dnes a v budoucnu nám nebude stačit, abychom si odpracovali 8 hodin činností, která nás nebaví a poté měli svůj vlastní volný čas pro činnosti, které nás baví.

Tato kniha je také o tom, jak se dokázat vymanit z pout, které nás drží a nedovolí nám prožívat své sny v plné míře. Vzpomínáte na upoutaného slona u cirkusového stanu? Pouta, která cítíme my, jsou jiná, ale přesto vykazují podobné znaky jako tomu bylo u slona - je to strach, nejistota, neznalost, pohodlí, atd. V knize se podrobně věnuji jednotlivým faktorům, které nás drží v zajetých starých kolejích. Abychom je mohli překonat, je potřeba je neprve poznat.

Pokud vám ovoce, které jíte, nechutná a chcete jíst lepší ovoce, musíte nejprve změnit kořeny. Jestli chcete změnit viditelné (dost často je to výsledek), musíte začít neviditelným (dost často je to akce/činnost/práce).

Potřebujeme se pustit do práce. Nikdy ale nezměníme své chování, pokud nezměníme myšlení. Značná část knihy je věnována, jak nastavit své myšlení, abychom byli připraveni na svoji vlastní cestu. Krok po kroku budeme transformovat své vnitřní já.

V knize najdete spoustu cestovatelských a pracovních tipů, rad a doporučení. Jsou zaměřeny na to, abyste byli připraveni tzv. v plné polní. Vyzbrojeni až po uši.

Příprava, to je právě teď to, co děláte. Vnitřně se připravujete a nasáváte informace. Těžko na cvičišti, lehký na bojišti.

Ve chvíli, kdy zvednete palec na stopování anebo třeba rezervujete letenku, ocitáte se na bojišti. **Cílem této knihy je připravit vás na nejčastější situace, do kterých se jako cestovatel a digitální nomád chtít nechtě dostanete.**

Jestliže budete očekávat, že se k vám svět bude chovat spravedlivě, protože jste dobrý člověk, je to stejné, jako když očekáváte, že na vás býk nezaútočí, neboť jste vegetarián.

Tak to samozřejmě nefunguje. Víra je důležitá. Ale je bezcenná, pokud s ní nepracujeme ve větší hloubce. A v některých případech se hloubkou rozumí naše aktivita.

Vaše spolupráce a aktivita bude nutná. Pouhým čtením a studiem nevyřešíte své problémy a nestanete se lepším člověkem. Ve slavném filmu The Matrix nabídl Morpheus červenou a modrou pilulku Neovi, protože mu chtěl ukázat reálný svět a nikoli ten, který doposud Neo viděl. Samotné rozhodnutí už bylo na Neovi.

Znáte tu hádanku, sedí takhle 6 vrabců na silné větvi starého stromu, když najednou uvidí dravce, jak se k nim blíží. 3 z nich se rozhodnou odletět. Kolik jich zůstalo na stromě?

Samozřejmě že 6. Rozhodnutí je pouze rozhodnutí a žádná akce. Neo v Matrixu se musel nejen rozhodnout, ale také si pilulku vzít a spolknout ji.

Přemýšlení je důležité, ale věci se dají do pohybu až pokud něco skutečně uděláme. Akci, činnosti, práci dávám obrovský důraz a v knize vás povedu právě tímto směrem. Mám za to, že je to jediná možná cesta, jak uspět.

Co vám kniha Digitální nomád skutečně dá?

Celá kniha je koncipovaná jako průvodce pro ty, kteří chtějí cestovat po světě a pracovat odkudkoli. Jedná se o životní styl digitálního nomádství, který má samozřejmě několik možností. Neexistuje pouze jedna jediná správná cesta, avšak každá z cest nomádů vykazuje určité podobné znaky. Jinými slovy, abychom byli schopni cestovat a zároveň pracovat, musíme mít určité schopnosti, dovednosti a vlastnosti.

Čím více se stává fenomén digitálního nomádství známý, tím více a častěji je pokrucován. To samo o sobě možná tolik nevadí, ale špatné je to, že následně vzniká nepřesná představa o tomto životním stylu. Čtenářům tak odkryju skryté kořeny digitálních nomádů, jejich niterné touhy a vnitřní plamínek, který je pohání kupředu. To, co vidíme očima (vzpomeňte na fotky digitálních nomádů, jak pracují z exotických destinací) je jen špička ledovce. Tato kniha vám dá pohled na ledovec, který se ukrývá pod hladinou.

Poté skutečně pochopíme, co digitální nomádi cítí, proč jsou neustále vnitřně motivováni cestovat a jak získali takovou odvahu vzít si svoji práci do baťohu.

Po přečtení této první části knihy možná někteří z vás budou mírně demotivováni, protože si uvědomíte, že vy takoví nejste. A proto hned nastupujeme do kapitol, které vás provedou k vaší transformaci. Právě tato druhá část dala knize přívlastek "krok po kroku". Se silným důrazem se v každé jednotlivé kapitole (kroku) věnujeme jednotlivým změnám, které musíte v životě udělat. Pamatujte, že každý velký pes byl jednou přece štěně.

Svět není černobílý a nemluvíme zde o změnách, které budou vyžadovat rozhodnutí typu "ano nebo ne, žádná jiná možnost neexistuje". Vždy existuje více možností a pokud zrovna žádné nevidíme, zřejmě si pokládáme špatnou otázku. Naše **změny, které budeme muset udělat, směřují k tomu, abychom byli na život na cestách lépe připraveni.** Ať už se jedná o minimalismus, zodpovědnost, dostatečné plánování, schopnost přizpůsobit se, akceptace strachu, atd., vždy se jedná o míru, jak hodně to přijmeme za své. Tato míra nás posléze postaví na startovací čáru.

V této chvíli přistupujeme k další části, která vám představí nástroje, jež zjednodušují cestování a práci na dálku. Žijeme v informační době a internet nám nabízí celou řadu aplikací a systémů usnadňujících život. Ukážu vám všechny ty nástroje, které jsou oblíbené a nejpoužívanější mezi digitálními nomády a také si přečtete o nástrojích, které používám já osobně.

Co knihu staví do úplně jiného světla je především její zaměření na možnosti a způsoby práce na dálku. **Idea "práce odkudkoli" a podstata "práce spojená s cestovatelskou vášní" prostupuje celou knihou.** Vyhradil jsem samostatnou část knihy právě pro pracovní možnosti a způsoby vydělávání při cestování. Často slycháváme, že digitální nomádi pracují na počítači, sedí v coworking centrech nebo kavárnách a zkrátka vydělávají přes internet.

Ale jak?

Zde přichází samotná podstata knihy. Tato část je předposledním krokem tzv. Průvodce a vaší transformace. Dopodrobna zde rozebereme, jak digitální nomádi vydělávají peníze, co za práci dělají, jakou formu práce či podnikání mají nastavenou.

Z podnětů od čtenářů mého blogu jsem rozpracovat jednotlivé pracovní činnosti. Můžete se tak těšit na rozbor těchto činností, který vám poslouží jako tahák pro rychlý start. Najdete tak zde nejen popis, výhody a nevýhody té které práce, ale také zkušenosti digitálních nomádů (zároveň provázané s bonusem Rozhovory s digitálními nomády), užitečné nástroje pro tuto činnost, nastavení formy podnikání či pracovní smlouvy/dohody, atd.

Protože řada digitálních nomádů jsou lidé na volné noze, samostatná kapitola je věnovaná těm, kteří chtějí začít podnikat. Návod krok po kroku, jak vyřídit úřední formality včetně upozornění, jaké všechny povinnosti jako podnikatel máte. Založit si živnost není obtížné, ale je skvělé, když máte po ruce ucelený a komplexní návod, jak na to, včetně rad a doporučení těch, kteří už podnikají řadu let.

Pro zkušenější jsem připravil rozbor možností dalších způsobů podnikání. Porovnávám zde, která varianta je pro který typ podnikání vhodná a sdílím jejich výhody a rizika. Odkrývám mýty a zažité nepravdy.

Možná víte, že společnost s.r.o. lze dnes založit se základním kapitálem pouze 1 Kč. Bohužel ale řada lidí netuší, že zákonodárci zároveň změnili odpovědnost jednatelů. Ti nově ručí v řadě případů také svým osobním majetkem (tedy jako normální živnostník). Hups! Problematika je složitější a je jí věnována samostatná podkapitola. Navíc s účetními propočty, protože daň z příjmu právnické osoby je 19% a možná budete danit ještě příjem fyzické osoby +15%. Druhé hups!

A tak mnozí začnou přemýšlet o tzv. offshore společnostech a daňových rajích. Kde jinde než v knize Digitální nomád by měla být zpracována tato témata včetně upozornění na zkušenosti s kontrolami finančních úřadů.

Tématům o možnostech výdělku na cestách tou tradiční, ale i netradiční cestou dávám v knize jednoznačnou prioritu.

Cestovat z našetřených peněz je model, který funguje, avšak mnohem lákavější je naučit se vydělávat peníze během cestování.

Řada lidí volí na začátku své cesty dobrovolnictví, tzv. volunteering (ano, budeme se mu také věnovat) anebo našetří peníze při working holiday programu. Získáme čas na rozmyšlenou, ujasníme si, co vlastně chceme, co nás baví a často jsme schopni vydělávat silnější měnu a následně cestovat v zemích se slabší měnou. Skvělý model!

Ale přece nechceme dobrovolničit anebo objíždět working holiday programy do samého stáří.

Musíme myslet v dlouhodobějším horizontu. A proto saháme k myšlence digitálního nomádství, protože jako taková je funkční, jak pro krátkodobé, tak pro dlouhodobé varianty. Navíc nám poskytuje prostor pro vlastní seberealizaci a vnitřní uspokojení. A to je primárně to, proč jsme se rozhodli pro změnu, vzpomínáte?

Nemusíme hned na začátku uvažovat o pasivních příjmech (ano, také o tom budeme v knize mluvit) a doživotních rentách, ale pojďme krok za krokem pracovat už nyní na tom, jak posunout svoji pracovní činnost blíže k cestování.

Pokud bych měl shrnout v jedné větě, o čem je tato kniha, pak bych řekl:

Tato kniha je o tom, jak se stát digitálním nomádem.

---- Konec ukázkové kapitoly ----

V rámci ukázky z knihy Digitální nomád jsem z obsahu vybral a níže přiložil dva konkrétní tipy, které ocení kromě digitálních nomádů také dlouhodobí cestovatelé.

- 1. Trik, jak si obstarat doklad o zpáteční letence zadarmo**
- 2. Doporučení pro zřízení plné moci před vaší dlouhodobou cestou
+ Vzor plné moci ke stažení ve formátu .docx**

Prokázání zpáteční letenky

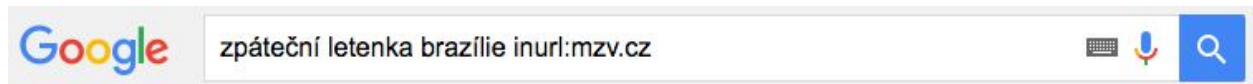
Některé státy vyžadují, abychom před vstupem do země prokázali zpáteční letenku nebo jiný doklad o opuštění země.

Vízová povinnost už dávno není jedinou podmínkou pro vstup do určitých zemí. **Prokázání zpáteční letenky je často vyžadováno také o států, kde máme bezvízový vstup.**

Pokud ale neprokážeme svůj doklad o plánovaném opuštění země, úředníci nás nemusí vpustit do země. Kontroly probíhají už na letišti, a proto dost pravděpodobně ani neodletíte do cílové destinace (nenastoupíte do letadla).

Pravidla pro vstup do každé země se liší, a proto je potřeba pečlivě prostudovat všechny požadavky a podmínky ke vstupu. **Tyto podmínky najdete na webových stránkách příslušného velvyslanectví anebo si je vyžádejte. Neoficiální informace najdete také na stránkách Ministerstva zahraničních věcí.**

Zadejte do Googlu dotaz: zpáteční letenka brazílie inurl:mzv.cz

Dotaz vám bleskově vyhledá na stránce Ministerstva zahraničních věcí, zda v dané zemi je požadovaný doklad o zpáteční letence vyžadován.

Prokázání zpátečního dokladu o plánovaném opuštění země je dnes vyžadováno v celé řadě států. Jedná se o bezpečnostní opatření imigrační politiky států.

Pro nás cestovatele je to jedno z nejvíce nesmyslných pravidel. Naším cílem je cestovat a ne zatěžovat sociální politiku dané země. Pokud však chceme zemi navštívit, musíme respektovat tyto pravidla.

Proč jste se ještě s požadavkem na zpáteční letenku nesečkali?

Cestovat v rámci Evropské unie můžeme volně. Pokud letíme do vzdálenějších zemí, často volíme zpáteční let, a tak doklad o plánovaném opuštění země máme. Možná, že už jste ale letěli např. do Jihovýchodní Asie a stejně od vás nikdo nepožadoval vidět zpáteční letenku. Ano, to je docela možná, záleží totiž na uvážení úředníků. Někteří prostě jen "razítkují" a nechtějí si přidělovat práci.

Politická situace a migrace lidí však nabírá úplně nový rozměr a požadavek prokázání zpátečního dokladu bude vyžadován stále častěji.

Já jsem se s ním setkal poprvé, kdy jsem letěl z Austrálie do Thajska se společností WestJet. Před vydáním boarding pasu jsem byl slečnou u přepážky vyzván, aby jsem jí ukázal zpáteční letenku z Thajska.

Tehdy jsem na ní vytřeštil oči a nechápavě polknul.

Měl jsem plán procestovat s baťohem na zádech značnou část Jihovýchodní Asie. Letenku do Čech jsem měl rezervovanou a zaplacenou z Thajska do Norska a dále do Prahy. Avšak s tou se slečna nespokojila, protože byla v termínu 60 dnů od mého příletu do Thajska.

Občané ČR mají turistická víza bezplatně na 30 dní, zpáteční letenka či jiný odjezdový doklad musel být v termínu do 30 dní, jak mi s pěknou angličtinou bylo vysvětleno.

Bez letenky nebo jiného důkazu odletu z Thajska do 30 dnů mě prý nemůže pustit do letadla.

Měl jsem necelou hodinu do zavření brány na letišti. Byl jsem naštvanej jak čert! Co je to za hloupost?

Pokud jsem chtěl skutečně odletět, nezbývalo mi nic jiného než rychle koupit nějakou letenku a tu ukázat slečně. Otevřel jsem laptop, připojil se na wifi a objednal ten nejlevnější let z Thajska do Singaporu. Tehdy mě vyšel na 100 AUD.

Vrátil jsem se k přepážce a slečně za přepážkou ukázal moji novou letenku v PDF s odletem z Thajska a příletem do Singaporu. Usmála se a vytiskla mi palubní lístek.

Oddychl jsem si! Byl jsem rád, že jsem stihl své letadlo. Zároveň sem byl sakra naštvanej, že jsem utratil bez mála 2 tisíce korun jen tak. Letenku do Singapouru samozřejmě nevyužiju, takže peníze doslova vyhozený oknem.

Začal jsem situaci s nutností prokázat zpáteční letenku při příletu do některých zemí zkoumat a přesvědčil jsem se, že jde v řadě případů o skutečně oficiální požadavek konkrétních států. Následně záleží na úředníkovi, který vás odbavuje, vydává palubní lístek či razítkuje pas, zda ji bude od vás požadovat.

Když mě nepustili přes hranice do Kostariky

To, co mě skutečně donutilo se zabývat zpátečním dokladem svého odjezdu, ať už na hranicích nebo na letišti, se odehrálo na pozemním hraničním přechodu mezi Kostarikou a Nicaraguou v roce 2014.

Úřednice na hranicích mě tehdy s přítelkyní vyzvala k předložení dokladu o opuštění Kostariky.

Na tohle jsme nebyli ale připraveni. Udělal jsem chybu (druhá chyba), protože už jsem měl zkušenost z Austrálie a stejně jsem se dostatečně nepřípravil na přechod hranic. Věděl jsem, jak získat zpáteční doklad o opuštění země zadarmo (návod najdete níže), ale situaci jsem podcenil. Při cestování z Mexika do Belize a dále Guatemaly, přes Salvádor až do Nicaraguy po nás nikdo nepožadoval zpáteční doklad, a tak jsem jednoduše žil v dobré víře.

Snažili jsme se úřednici nedokonalou španělštinou vysvětlit, že cestujeme z Mexika místníma autobusama a míříme do Jižní Ameriky. To jí vůbec nezajímalo. Měli jsme rezervaci hostelu. Také nepomohlo. Zkoušeli jsme prosit, vymlouvat se, že jsme to nevěděli,...nic nepomáhalo.

Zákony a pravidla jsou prý v Kostarice jiné než v Mexiku. Tahle paní úřednice nebyla vůbec příjemná a zřejmě nechápala způsob backpacking cestování.

Vrátila nám pasy bez razítka, ukázala směr a doporučila, ať si koupíme autobusovou jízdenku u společnosti Tica Bus támhle za rohem. Za 25 USD zpět do Nicaraguy odkud jsme přijížděli (nevyužili bychom) anebo za 42 USD ze San Jose do Panama

City. Nejenom, že to bylo drahé, ale překazilo by nám to cestovatelské plány, takže bychom stejně nevyužili.

Ted' jsem byl našťvaný snad ještě více než tehdy v Austrálii. Ale tentokrát na sebe, protože jsem si tohle zavinil svojí nedůsledností. Platit za Tica Bus jsem rozhodně nechtěl. Nevýhoda pozemních hraničních přechodů oproti letištím je ta, že nemáte přístup na internet.

Od Izraelců, které jsme potkali na cestě jsem si vyfotil jejich letenku a rozhodl se, že udělám "fake letenku".

Šli jsme s přítelkyní do nedalekého lesa, abychom byli pryč od lidí. Otevřel jsem laptop a v textovém editoru Pages (verze na Macbooku podobná MS Word) vytvořil rezervaci letenky.

Ručně jsem vytvářel všechny tabulky, nejrůznější symbolické identifikátory letu, atd. Bylo neuvěřitelné vedro, kolem nás prošel pastevec s krávama a přítelkyně brečela, že radši zaplatí za autobus.

Peklo na zemi!

Výsledek jsem po půl hodině konečně exportoval do PDF. Ukazovat letenku na počítači jsem však nechtěl, a tak jsem ji vyfotil na iPad, abych přidal více na důvěryhodnosti.

Vzali jsme to vážně a se vším všudy. Šli jsme nejprve na záchod se převléknout. Jiné tričko, přítelkyně si rozpustila vlasy, já jsem sundal dioptrické brýle a nasadil si kontaktní čočky. Uplynulo dalších pár desítek minut a my jsme šli opět do fronty k přepážkám.

Tentokrát jsme dávali pozor, abychom nebyli přiřazeni ke stejné slečně úřednici.

Oba jsme šli naráz k chlapíkovi. Na moji vytvořenou letenku kouknul, chvíli s námi popovídal a zeptal se, jestli v České republice taky někdy sněží. Odpověděli jsme mu základní španělštinou a následně už dával razítka do pasu. Vítejte v Kostarice!

Takhle to ale nedělejte

Tohle rozhodně není způsob, jak hladce přecházet hranice. Dobře si pamatuju výraz úředníka, možná něco tušil, letenka nebyla profesionální. Byl hodný, že nás pustil, jsem za to vděčný.

Nyní před každou cestou pečlivě ověřím, zda je před vstupem do země vyžadován doklad o opuštění. Pokud země vyžaduje zpáteční letenku či jiný doklad, používám rezervaci letenky dle níže uvedeného návodu. Výhodou je, že za tento doklad o zpáteční letence neutratím ani korunu.

Nevěřte všemu ani v Lonely Planet, informace k hraničním přechodům jsem zde našel několikrát nepřesné. V rámci prokázání zpáteční letenky se spoléhejte výhradně na oficiální informace. Pozor na informace od kolegů cestovatelů. Ty mohou být zastaralé, resp. vnitřní pravidla země se mohou změnit, přístup úředníků se může zpřísnit, atd.

Návod, jak získat zpáteční letenku zadarmo

Zkoušel jsem několik leteckých společností a zprostředkovatelů letenek a hledal možnost rezervace letenky s podmínkou, že když ji nezaplatím, nic se neděje a letenka se stornuje, zruší či jinak přestane existovat.

Největší strach při rezervacích jsem měl o to, že letenku budu muset zaplatit nebo budu muset platit stornovací poplatky.

Číst obchodní podmínky na webových stránkách leteckých společností či zprostředkovatelů letenek je doslova šílenství. Menší šílenství je číst v českém jazyce než v angličtině.

Jsem vystudovaný právník, a tak často domýšlím, jak je celá smlouva uzavřena po internetu. Do jaké míry je rezervace zavazující či jak jsou stornovací poplatky vynutitelné.

Mým cílem tedy bylo najít možnost rezervace letenky, kdy nebudu muset vyplňovat svoji adresu. Přestože na pasu adresa není, jako taková člověka indetifikuje a vymáhání peněz je pak snazší.

O národním právu jiných států nevím nic, existuje tu navíc problematika mezinárodního práva, a tak jsem hledal raději jen u českých zprostředkovatelů letenek.

Čeští zprostředkovatelé letenek mají tu nevýhodu, že je celý web v češtině a rezervace v PDF letenky je také v češtině. Potřeboval jsem rezervaci letenky v angličtině, aby zbytečně nevznikaly problémy u úředníků.

Co tedy hledáme?

- Rezervace letenky bez nutosti okamžitě platit.
- Rezervace letenky, která nevyžaduje zadání adresy.
- Rezervace, která se automaticky stornuje po určité době.
- Rezervace, při které získáme PDF s informacemi o letu v angličtině.

Všechny tato kritéria splňuje letenkový portál Letuška. Jiné portály po mě často vyžadovaly zadání adresy anebo jsem nebyl schopen jasně vyčíst stornovací podmínky. Řada českých portálů nevystavuje PDF rezervace v anglickém jazyce anebo nepošílají PDF před provedením naší platby.

Obchodní podmínky letenkových portálů se mohou měnit, a to je také důvod, proč jsem jednoduše nenapsal "rezervujte letenku na portálu Letuska". Ve chvíli, kdy víme, co skutečně hledáme a co úředníci konkrétně vyžadují, jsme schopni najít vhodné řešení.

Sledujte **Členskou sekci Digitální nomád**, kde najdete aktuální informace, jakmile dojde k nějaké změně ze strany portálu Letuska v oblasti rezervace.

Aktuální podmínky na portálu Letuska:

- Rezervaci letenky je platná 24-72 hodin.
- Pokud nezaplatíte dojde k automatickému stornu rezervace.
- Při rezervaci letenky nemusíte vyplnit svoji adresu.
- Rezervace letenky vám přijde na e-mail v PDF a je v anglickém jazyce.

Jak vytvořit rezervaci letenky

1) Zadejte adresu <https://www.letuska.cz/en/>

Koncovka /en/ je důležitá právě pro generování PDF rezervace v anglickém jazyce.

2) Vyhledejte si potřebnou letenku

Doporučuji hledat přímé lety. Vyhněte si riziku, že přestupní stát bude vyžadovat víza. Kontrola víz probíhá totiž již na hranicích státu, ze kterého odlétáte do cílové destinace.

Pozor, na portálu Letuska není možné vytvořit rezervaci letenky na 2-3 následující dny.

3) Vyplňte požadované údaje pro rezervaci letenky

Mr./Mrs., Jméno, Příjmení, Telefon, E-mail

4) Zvolte způsob platby Payment on branch

Form of payment	
☒ Payment on branch 	☐ Bank transfer CS
☐ Bank transfer UB	☐ Bank transfer CSOB
☐ Bank transfer RB	☐ Bank transfer KB
☐ Diners	☐ MASTERCARD
☐ MAESTRO	☐ VISA
☐ ePlatby for eKonto 	

5) Potvrďte obchodní podmínky (Agree with Terms) a klikněte na Confirm

Do 5 minut by vám měla na zadaný e-mail přijít rezervace letenky. Obdržíte dva e-maily a v jednom z nich najdete PDF rezervaci letenky v angličtině.

6) Rezervaci letenky si vytiskněte

PDF si uložte také do počítače, ideálně také někam na cloud (virtuální úložiště, např. GoogleDoc, Dropbox), ať k němu máte přístup "odkudkoli".

Takto provedená rezervace je bezriziková, resp. nemusíte mít obavy z toho, že letenku budete muset platit či po vás budou vymáhat stornovací poplatky. Letenka je pouze zarezervovaná a pokud nedojde k jejímu zaplacení, pak je automaticky stornovaná.

Milé na tom vše navíc je, že portál Letuška vás nebude častokrát bombardovat e-mailem, že vaše rezervace nebyla ještě zaplacená.

Rizika pouhé rezervace letenky

Avšak i takto rezervovaná letenka má svá rizika. A to se nemusí jednat pouze o portál Letuška.

Úředník, který projede kód letenky ve svém systému, uvidí, že letenka není zaplacená. Letenku jsem si pouze rezervovali, ale neplatili, a proto úředník vidí status letenky rezervováno (příp. stornováno).

Rezervace letenky není dostačující doklad pro odjezd ze země. Je nutné prokázat platný (rozumějme zaplacený) doklad o plánovaném odjezdu ze země.

Z vlastní zkušenosti se mi ještě nikdy nestalo, že by úředník lustroval letenku v systému. Tuto metodu získání zpáteční letenky od Letuška používám na svých cestách a nikdy jsem s ní neměl jediný náznak problému.

Ti z vás, kteří chtějí větší jistotu, tedy potvrzenou letenku, mohou využít skvělé služby FlyOnward.

FlyOnward.com

[Služba FlyOnward](http://www.flyonward.com) (www.flyonward.com) vznikla pro cestovatele, kteří potřebují prokázat svůj doklad o zpáteční letence. Funguje na propracovaném systému, kdy je vám tzv. pronajmuta letenka.

Rezervace letenky má status "Confirmed", tedy "Zaplaceno".

Služba je zpoplatněna, za pronájem letenky na 24 hodin zaplatíte 10 USD, příp. za pronájem na 48 hodin je to 20 USD.

Rezervaci musíte tedy v tomto případě provést v co nejbližším termínu vašeho letu, ideálně do 24 hodin od vašeho odletu.

Plná moc

Pokud se rozhodneme pro delší cestu do zahraničí, plná moc je jedním z dokumentů (listin), které vždy doporučuji vyřídit ještě před odjezdem. Ve chvíli, kdy jsme v zahraničí a úřady s námi potřebují něco vyřídit osobně, můžeme se dostat do problémů. Plná moc ale dokáže vše urovnat, protože je naší tzv. prodlouženou rukou. Díky ní totiž vyřídíme záležitosti v ČR aniž bychom museli organizovat svůj návrat.

Když jsem odlétal v roce 2011 do Austrálie (studovat a pracovat), řešil jsem, jak po dobu 1 roku v ČR budu asi vyzvedávat poštu, která bude chodit doporučeně na mé jméno?

Už tehdy jsem byl OSVČ, a tak jsem samozřejmě řešil, jak budu komunikovat s úřady. Co když mi pošlou dopis a já se budu muset někam dostavit nebo jim něco podepsat?

Otázek bylo stále víc, dokonce i takové, které směřovaly k tomu, jak by se řešila situace, kdyby mě někdo zažaloval, že třeba používám jeho obrázky (pozor na zveřejňování obrázků bez licence či s free licencí, je popsáno blíže v kapitole 12.3) anebo si nárokoval některou doménu, protože porušuju autorská práva?

A přesně v tuhle chvíli jsem objevil, jak moc je důležitá plná moc. Pro dlouhodobé cestovatele a digitální nomády je plná moc skvělý nástroj, jak získat prodlouženou ruku, která vždy dosáhne až do České republiky, ať jste kdekoli.

Ale jako každý nástroj, tak i tento má své výhody a nevýhody.

Pojďme se podívat na to, co všechno plná moc pro nás zařídí □

Jak taková plná moc vypadá a k čemu je dobrá?

Oficiálně plná moc zmocňuje druhou osobu k tomu, aby vykonala určité činnosti.

Tedy vybereme si někoho v České republice, kdo bude naše záležitosti vyřizovat. Tyto záležitosti bude vyřizovat naším jménem. To v praxi znamená, že přestože činnost bude dělat fyzicky „zmocněnec“, oficiálně budeme vedeni my, jako kdybychom ten úkon udělali my sami.

Rozsah činností, pro které se chceme nechat zastoupit, je možné v plné moci specifikovat.

Zároveň je ale možné, abychom udělili plnou moc pro tzv. všechny možné činnosti.

- **Zmocněnec** – osoba, která na základě plné moci zastupuje někoho jiného (typicky to bude někdo z Tvé rodiny, známých či blízkých)
- **Zmocnitel** – osoba, která uděluje plnou moc a bude zastupována zmocněncem (typicky to budeš Ty, protože jedeš cestovat)

Plnou moc udělujte pouze tomu, komu opravdu věříte

Udělením plné moci se totiž dosáváte do pozice, kdy jste odpovědní z úkonů zmocněnce, které provedl v rámci plné moci. Jinými slovy, **na úkony, které provádí zmocněnec v rámci plné moci se pohlíží jako byste je prováděli přímo vy.**

Otevírá se tak riziko zneužití plné moci, a proto důkladně vybírejte, komu plnou moc skutečně udělíte. V praxi to jsou opravdu ti nejbližší.

Je potřeba s daným člověkem dobře promluvit a připravit ho na situace, které mohou nastat. Zřejmě sami víte, jaké události mohou nastat ve vašem životě, a proto s ním proberte všechny možné scénáře a připravte ho, jaké dopisy/aktivity má očekávat.

V mém případě OSVČ to je např. potenciální finanční kontrola.

Plnou moc lze omezit, a tím se více chránit

Plnou moc lze omezit pouze na některé činnosti. Tím zároveň snižujete riziko, že zmocněnec za vás neudělá něco, co vy sami nechcete.

Často se tak v rámci plné moci specifikuje, ke kterým konkrétním činnostem je zmocněnec oprávněn.

V praxi toto využijí digitální nomádi, kteří potřebují podat daňové přiznání či přehledy na zdravotní a sociální pojišťovnu a nechtějí se kvůli tomu vracet do Čech.

Já jsem takto před odjezdem do Kanady podepsal plnou moc s účetním, který měl specifikovaný rozsah činnosti. Byl zmocněn mě zastupovat pouze v podání daňového přiznání a přehledů. Zároveň byla tato činnost omezena časově, tedy pouze na konkrétní rok.

Jak jsem tedy již uvedl na mém příkladu, plnou moc lze omezit časově. Pokud víte, že pojedete např. na rok do zahraničí, udělejte si plnou moc s vymezeným časem pro jeden rok. To mohou využít i ti, které odjíždí na working holiday víza do Kanady, Nový Zéland či zkrácená WH víza do USA.

V případě daňového přiznání se mnozí začínající i dlouhodobější drobní podnikatelé domnívají, že pokud nestihnou náhodou termín odevzdání daňového přiznání do 1. dubna, pak nechají zhotovit přiznání od daňového poradce – protože přece v tomto případě se jim prodlužuje lhůta až do 1. července.

Toto bohužel není celá pravda. Pakliže chceme, aby za nás podával daňové přiznání daňový zástupce, pak o tom musíme finanční úřad informovat. A to konkrétně právě do 1. dubna a černé na bílém.

Alternativou může být podání přes datovou schránku anebo odeslat dokumenty s elektronickým podpisem. Tomu se více věnujeme v části 21.3.

Plnou moc mějte písemně

Plná moc musí být uzavřena písemně jen tehdy, pokud samotný úkon vyžaduje písemnou formu. Pro naše případy je ale **jednoznačně lepší mít písemnou plnou moc**. Zmocněnec nás může zastupovat i tehdy, pokud by kdokoli od nás vyžadoval úkon písemně (vyrozumění, potvrzení, listinu s podpisem,...).

Úřední ověření plné moci z praxe doporučuji

Plnou moc doporučuji úředně či notářsky ověřit. Pro některé úkony, ve kterých nás bude zmocněnec zastupovat, to může vyžadovat zákon.

Někdy se setkáme i s úředníky, kteří vyžadují úředně ověřenou plnou moc, ačkoli nemají oporu v zákoně. Pokud však chcete vyřešit vaše záležitosti rychle a ušetřit se problémů a stresu, není jednodušší varianta, než si připravit plnou moc, která je úředně ověřená.

Ověření podpisů na plné moci

Kvůli ověřování podpisů (tzv. legalizace) a ověřování listin (tzv. vidimace) už nemusíte chodit po úřadech anebo shánět notáře. **Listiny a podpisy vám ověří na poště, které jsou značeny logem Czech Point.**

Při legalizaci, čili ověření podpisů se ověřuje, že žadatel listinu před ověřující osobou vlastnoručně podepsal anebo podpis uznal za vlastní.

Jedná se tedy pouze a jen o ověření podpisů, nikoli správnosti, úplnosti či pravdivosti údajů na listině.

Nezapomeňte s sebou přinést:

- Listinu, na které chcete ověřit podpisy
- Doklad totožnosti (např. občanský průkaz, cestovní pas)

Je nutné, aby se dostavil jak zmocněnec tak zmocnitel osobně. Z praxe doporučuji, aby na plné moci byl podpis jak zmocnitele, tak zmocněnce.

Cena za ověření jednoho podpisu je 30 Kč.

K ověření podpisů nelze přistoupit, pakliže na listině není žádný text. Také není možné ověřit podpisy na listině, která je psaná v jiném než českém nebo

slovenském jazyce. Pokud je listina psaná v cizím jazyku, pak je nutné předložit úředně ověřený překlad do českého jazyka.

Vzor plné moci pro cestovatele

Vzor plné moc pro cestovatele najdete v části Bonusy. Jedná se o generální plnou moc, kterou sám využívám. Tato plná opravňuje zmocněnce pro jakýkoli úkon. Protože jsem často na cestách a mnohdy nevím, kdy mě vítr zavane zpět do ČR, zvolil jsem variantu zastupování ve všech možných záležitostech.

V případě potřeby samozřejmě upravte, ať už omezeným rozsahem činností či časovým obdobím.

Vzor najdete v Bonusech ve formátu .docx tak, abyste si jej mohli snadno upravit a plnou moc vytisknout □

Kniha Digitální nomád

www.digitalninomadstvi.cz/kniha-digitalni-nomad